

Suvestinė redakcija nuo 2018-10-06

Įsakymas paskelbtas: TAR 2017-06-22, i. k. 2017-10528

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL DARBO RINKOS STEBĖSENOS SĄLYGŲ IR TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2017 m. birželio 22 d. Nr. A1-314

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 4 punktu ir 33 straipsnio 1 dalimi bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. spalio 5 d. nutarimo Nr. 979 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymą“ 1.2.2 papunkčiu:

1. T v i r t i n u Darbo rinkos stebėsenos sąlygų ir tvarkos aprašą (pridedama).
2. P a v e d u šio įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.
3. P r i p a ž i s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. rugpjūčio 4 d. įsakymą Nr. A1-473 „Dėl Darbo rinkos stebėsenos sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.
4. Šis įsakymas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linus Kukuraitis

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro 2017 m.
birželio 22 d. įsakymu Nr. A1-314
(Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro 2018 m.
spalio 5 d. įsakymo
Nr. A1-549 redakcija)

DARBO RINKOS STEBĖSENOS SĄLYGŲ IR TVARKOS APRAŠAS

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Darbo rinkos stebėsenos sąlygų ir tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato darbo rinkos stebėsenos organizavimo ir vykdymo sąlygas bei tvarką.
2. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos užimtumo įstatyme.
3. Darbo rinkos stebėsenos tikslas – sudaryti sąlygas efektyviai įgyvendinti užimtumo rėmimo sistemos tikslą ir uždavinius.
4. Darbo rinkos stebėseną sudaro:
 - 4.1. darbo ieškančių asmenų ir laisvų darbo vietų apskaita;
 - 4.2. padėties darbo rinkoje vertinimas ir jos pokyčių prognozavimas;
 - 4.3. darbo rinkos paslaugų teikimo ir aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo efektyvumo vertinimas.
5. Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Užimtumo tarnyba) vykdo šalies ir atskirų jos regionų darbo rinkos stebėseną.
 6. Darbo rinkos stebėsenos vykdymo sąlygos:
 - 6.1. Užimtumo tarnyba nustato darbo pasiūlą pagal duomenis, surinktus registruojant darbo ieškančius asmenis;
 - 6.2. Užimtumo tarnyba nustato darbo paklausą pagal duomenis, surinktus registruojant laisvas darbo vietas, apie kurias praneša ieškantys darbuotojų darbdaviai;
 - 6.3. Užimtumo tarnyba pagal jai priskirtą kompetenciją ir funkcijas, siekdama suderinti darbo pasiūlą ir paklausą, vertina padėtį darbo rinkoje ir prognozuoja jos pokyčius;
 - 6.4. Užimtumo tarnyba vertina aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo ir darbo rinkos paslaugų teikimo efektyvumą, viešai skelbia vertinimo rezultatus;
 - 6.5. Užimtumo tarnyba, vykdydama darbo rinkos stebėseną, atsižvelgia į Europos statistikos praktikos kodekso nuostatas ir laikosi Aprašo 7 punkte nurodytų darbo rinkos stebėsenos principų.
 7. Darbo rinkos stebėsenos principai:
 - 7.1. tikslingumas – renkami tik tie duomenys ir informacija, kurie yra reikalingi ir tinkami darbo rinkos stebėsenai vykdyti;
 - 7.2. sistemingumas – darbo rinka stebima planingai, laikantis darnos ir tęstinumo;

7.3. nešališkumas – darbo rinkos stebėseną vykdoma be išankstinio nusistatymo, laikantis profesinio nepriklausomumo nuo įvairių interesų grupių;

7.4. patikimumas – duomenys renkami laikantis duomenų rinkimo standartų, skelbiama tikrovę atitinkanti informacija;

7.5. konfidencialumas – skelbiama tik bendro pobūdžio informacija, garantuojanti asmens duomenų anonimiškumą;

7.6. skaidrumas – darbo rinkos stebėsenos rezultatai skelbiami viešai.

8. Darbo rinkos stebėsenos rezultatai naudojami Užimtumo įstatymo 34 straipsnyje nustatytais tikslais.

II SKYRIUS

DARBO IEŠKANČIŲ ASMENŲ IR LAISVŲ DARBO VIETŲ APSKAITA, PADĖTIES DARBO RINKOJE VERTINIMAS IR JOS POKYČIŲ PROGNOZAVIMAS

9. Užimtumo tarnyba vykdo šalies ir atskirų jos regionų darbo ieškančių asmenų ir laisvų darbo vietų apskaitą Užimtumo tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.

10. Darbo ieškančių asmenų apskaita pradedama vykdyti nuo darbo ieškančių asmenų įsiregistravimo Užimtumo tarnyboje dienos.

11. Užimtumo tarnyboje registruoti darbo ieškantys asmenys į apskaitą įtraukiami pagal jiems suteiktą statusą.

12. Vykdydama Užimtumo tarnyboje registruotų darbo ieškančių asmenų, kuriems nebuvo suteiktas bedarbio statusas, apskaitą, Užimtumo tarnyba juos gali registruoti, suteikdama vieną iš Užimtumo įstatymo 22 straipsnio 4 dalyje nurodytų statusų.

13. Pasikeitus sąlygoms – pakeitus, sustabdžius, panaikinus ar atkūrus Užimtumo tarnyboje registruoto darbo ieškančio asmens statusą, informacija apie įregistruoto asmens statusą atnaujinama.

14. Laisvų darbo vietų apskaita pradedama vykdyti nuo laisvos darbo vietos įregistravimo Užimtumo tarnyboje dienos.

15. Pasikeitus aplinkybėms, informacija apie įregistruotas laisvas darbo vietas atnaujinama.

16. Darbo ieškančių asmenų ir laisvų darbo vietų apskaitos duomenys naudojami darbo rinkos stebėsenai atlikti.

17. Užimtumo tarnyba vertina šalies ir atskirų jos regionų padėtį darbo rinkoje ir prognozuoja jos pokyčius.

18. Padėties darbo rinkoje vertinimo tikslas – nustatyti padėtį šalies ir atskirų regionų darbo rinkose.

19. Padėtis darbo rinkoje vertinama ir jos pokyčiai prognozuojami pagal Užimtumo įstatymo 32 straipsnio 2 dalyje nurodytus duomenis.

20. Užimtumo tarnyba rengia statistinę informaciją apie padėtį darbo rinkoje, teikia ją Lietuvos statistikos departamentui, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, kitoms suinteresuotoms institucijoms ir skelbia ją viešai Užimtumo tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.

21. Padėties darbo rinkoje pokyčių prognozavimo tikslai:

21.1. numatyti besikreipiančiųjų į Užimtumo tarnybą srautus, jų pasiskirstymą

profesiniu, demografiniu ir socialiniu požiūriu;

21.2. numatyti darbo jėgos paklausą ir jos pokytį pagal profesijas, ekonomines veiklas, įmonių dydį;

21.3. įvertinti aktyvios darbo rinkos politikos priemonių, užimtumo didinimo programų ir darbo rinkos paslaugų poreikį.

22. Užimtumo tarnyba atlieka trumpalaikę (iki 1 metų trukmės) kvalifikacijų ir kvalifikuotų specialistų poreikio prognozę, nustato būsimas darbo vietas pagal Užimtumo tarnybos direktoriaus patvirtintą metodiką.

23. Užimtumo tarnyba rengia padėties Lietuvos ir atskirų jos regionų darbo rinkose vertinimo ataskaitas (metines, pusmetines, ketvirtines) bei trumpalaikę darbo rinkos prognozę ir jas skelbia viešai.

24. Ataskaitų (metinių, pusmetinių, ketvirtinių) formas ir skelbimo viešai tvarką nustato Užimtumo tarnybos direktorius.

III SKYRIUS

DARBO RINKOS PASLAUGŲ TEIKIMO IR AKTYVIOS DARBO RINKOS POLITIKOS PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO EFEKTYVUMO VERTINIMAS

25. Darbo rinkos paslaugų teikimo ir aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo efektyvumo vertinimo tikslas – įvertinti Užimtumo tarnybos suteiktų darbo rinkos paslaugų kokybę ir įgyvendintų aktyvios darbo rinkos politikos priemonių veiksmingumą, siekiant tobulinti Užimtumo tarnybos veiklą.

26. Darbo rinkos paslaugų teikimo ir aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo efektyvumą vertina Užimtumo tarnyba.

27. Darbo rinkos paslaugų teikimo efektyvumas vertinamas vykdant darbo ieškančių asmenų ir darbdavių apklausas (toliau – apklausos), vertinant apklausų rezultatus ir juos viešinant.

28. Apklausos vykdomos ir jų rezultatai vertinami pagal Užimtumo tarnybos direktoriaus patvirtintą darbo ieškantiems asmenims ir darbdaviams teikiamų paslaugų kokybės vertinimo apklausų vykdymo planą.

29. Apklausų rezultatai vertinami:

29.1. analizuojant rezultatų pokyčius, lyginant juos su praėjusių laikotarpių apklausų rezultatais;

29.2. lyginant Užimtumo tarnybos administracijos padalinių, vykdančių darbo ieškančių asmenų ir darbdavių aptarnavimo funkcijas, apklausų rezultatus su šalies mastu gautais apklausų rezultatais;

29.3. analizuojant rezultatų tarpusavio priešastingumą.

30. Prireikus gali būti vykdomos atskirų tikslinių darbo ieškančių asmenų grupių apklausos.

31. Apklausų rezultatai sistemingai naudojami peržiūrint, tobulinant ar kuriant naujas paslaugas darbo ieškantiems asmenims ir darbdaviams.

32. Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo efektyvumas vertinamas, naudojantis Užimtumo tarnybos informacinės sistemos duomenimis, pagal šiuos rodiklius:

32.1. pagal integracijos į darbo rinką rodiklį – visų įdarbintų, įsidarbinusių ar likusių

dirbti profesinio mokymo, įdarbinimo pagal pameistrystės darbo sutartį, stažuotės ir remiamojo įdarbinimo priemonėse dalyvavusių asmenų (toliau – dalyvis) dalis nuo visų šių priemonių dalyvių skaičiaus. Šis rodiklis skaičiuojamas profesinio mokymo, įdarbinimo pagal pameistrystės darbo sutartį, stažuotės ir remiamojo įdarbinimo priemonių kartu ir kiekvienos priemonės atskirai, vertinant dalyvių įdarbinimą, įsidarbinimą, pasilikimą dirbti baigus įgyvendinti priemones:

32.1.1. atliekant trumpalaikį vertinimą – po 14 dienų, 3 ir 6 mėnesių;

32.1.2. atliekant ilgalaikį vertinimą – po 12, 18 ir 24 mėnesių;

32.2. pagal registracijos Užimtumo tarnyboje rodiklį – kiek profesinio mokymo, įdarbinimo pagal pameistrystės darbo sutartį, stažuotės ir konkrečios remiamojo įdarbinimo priemonės dalyvių registravosi ar liko registruoti Užimtumo tarnyboje kaip bedarbiai baigus įgyvendinti šias priemones. Šis rodiklis skaičiuojamas vertinant, kokia priemonių dalyvių dalis pakartotinai registravosi ar liko registruota Užimtumo tarnyboje:

32.2.1. atliekant trumpalaikį vertinimą – po 14 dienų, baigus įgyvendinti priemones, išskyrus profesinį mokymą ir įdarbinimą pagal pameistrystės darbo sutartį, taip pat po 3 ir 6 mėnesių, baigus įgyvendinti visas priemones;

32.2.2. atliekant ilgalaikį vertinimą – po 12, 18 ir 24 mėnesių, baigus įgyvendinti visas priemones;

32.3. pagal tiesioginės naudos rodiklį – ar pavyko išlaikyti, įgyvendinant konkrečią paramos darbo vietoms steigti priemonę, įsteigtą darbo vietą (-as). Šis rodiklis skaičiuojamas vertinant, ar subsidijuojant įsteigtos darbo vietos nepanaikintos kitą darbo dieną:

32.3.1. atliekant trumpalaikį vertinimą – praėjus 36 mėnesiams nuo darbo vietų įsteigimo dienos;

32.3.2. atliekant ilgalaikį vertinimą – praėjus 48 mėnesiams nuo darbo vietų įsteigimo dienos.

33. Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių efektyvumo vertinimo rodiklių apskaičiavimo metodiką nustato Užimtumo tarnybos direktorius.

34. Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo efektyvumas gali būti vertinamas ir pagal kitus (Aprašo 32 punkte nenurodytus) rodiklius.

35. Užimtumo tarnyba, atlikdama trumpalaikį aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo efektyvumo vertinimą, kas ketvirtį, pasibaigus ketvirčiui, iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 20 dienos, o atlikdama darbo rinkos paslaugų teikimo efektyvumo vertinimą ir ilgalaikį aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo efektyvumo vertinimą, kartą per metus, pasibaigus metams, iki kitų metų sausio 20 dienos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai teikia darbo rinkos paslaugų teikimo ir aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo efektyvumo vertinimo rezultatų analizės ataskaitą, išvadas ir pasiūlymus dėl minėtų paslaugų teikimo ir priemonių įgyvendinimo tobulinimo.

36. Darbo rinkos paslaugų teikimo ir aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo efektyvumo vertinimo rezultatus kartą per metus Užimtumo tarnyba skelbia viešai.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas
Nr. [A1-549](#), 2018-10-05, paskelbta TAR 2018-10-05, i. k. 2018-15848
Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. birželio 22 d. įsakymo Nr. A1-314 „Dėl
Darbo rinkos stebėsenos sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo